

Bedsteforældrenes Klimaaktion

Nyhedsbrev december 2018

Historien om 350 Klimabevægelsen i Danmark

Side 2

Bedsteforældrenes Klimaaktion er en temagrupper i 350 KiD. Formanden, Thomas M. Larsen, har været med helt fra begyndelsen og fortæller historien. Det var en kold decemberdag i 2007 ...

Ivrige for at komme i gang BKa Nordjylland

Side 3

Gruppen har en del bolde i luften. Én af dem er modstand mod mere motorvej, som vil føre til mere trafik til skade for klimaet.

Hvordan taler vi højt om det med klima? BKa Aarhus

Side 4

Det er svært at sige højt, at man går op i klimaets tilstand, uden at blive moraliserende og bed-revidende. Vi har fået fondsmidler til at uddanne "grå klimaambassadører" sammen med VedvarendeEnergj.

BKa Odense/Fyn

Side 5

Flere i gruppen har tæt kontakt til andre lande og arbejder på at udbrede det gode bedsteforæl-der-budskab i Italien, Sverige og Grækenland. Og så er der det med klimavenlig transport ...

Godt i gang med forskellige aktioner og projekter

Side 6

BKa København

Der er bedsteforældre med foran Christiansborg hver torsdag til Klimapåmindelsen, og aktive i gruppen har lavet klimakompas og -kalender til at lægge under juletræet.

Green Towns for Kids!

Side 7

Vores norske søsterorganisation, Besteforeldrenes Klimaaksjon, inviterer til børnelejr med em-net: Hvordan kan vi gøre vores hjembyer grønnere. Kontakt os, hvis du har lyst til at drage til Oslo med fire børn til sommer.

Du er mere end velkommen til at være med

Side 8

Kontakt en tovholder eller find os på nettet.

side 1

Historien om 350 Klimabevægelsen i Danmark

Det hele begyndte en kold decemberdag i 2007, mens politikerne med Connie Hedegaard i spidsen forhandlede på COP 13 under den varme sol i Bali. De grønne NGO'er havde, anført af Levende Hav, blæst til klimakamp, tilfældigvis på samme tidspunkt som en dansk-canadier inviterede klimaaktivister til at melde sig under fanerne. Sammen marcherede flokken af spirende klimaaktivister så med paraplyer gennem indre by til en fælles markering på Kgs. Nytorv.

At 2007 blev et vendepunkt for den danske klimaopinion skyldes flere ting. På COP13 blev det besluttet at København skulle være vært for COP'en i 2009, når verdens politikere for alvor skulle vise beslutningskraft og indgå en global klimaaftale. 2007 var også året, hvor FNs klimapanel og Al Gore i fællesskab modtog Nobels Fredspris for at kortlægge klimavidenskaben og gøre den tilgængelig for almindelige borgere. Klimamarchen til Kgs. Nytorv blev startskuddet for Klimabevægelsen, som i 2008-09 brugte alle kræfter på at planlægge et alternativt klimatopmøde. Det fandt sted i DGI-byen under COP15 i København parallelt med statsledernes forhandlinger.

Men COP15-mødet floppede fælt, og de efterfølgende år bredte klimadepressionen sig, både her og i resten af verden. Mens klimaforandringerne blev tydeligere og tydeligere også i Danmark, i form af voldsomme storme og skybrud, var det næsten umuligt at motivere borgerne til at engagere sig i klimadebatten.

I 2015 var verden igen klar til at forsøge at finde fælles politisk fodslag på COP21 i Paris, og det lykkedes at indgå en global klimaaftale, vel især presset af udsigten til trøstesløse klimakatastrofer og – på den positive side – stadig billigere klimateknologiske løsninger. Og i 2016 valgte Klimabevægelsen i Danmark at tilslutte sig 350.org, et globalt klimaaktivist-netværk, startet af Bill McKibben.

I september 2018 tog 350 Klimabevægelsen i Danmark initiativ til Folkets Klimamarch, som endte med at samle flere end 15.000 danskere rundt om i landet.

Hvis fremtidens klimatrussel er så voldsom, som klimaforskerne siger, er der fortsat et meget stort behov for grønne NGO'er som vores forening, der vil og kan tage ansvar for en hurtig grøn omstilling til glæde for både nuværende og kommende generationer.

Thomas Meinert Larsen, formand 350 Klimabevægelsen i Danmark

side 2

Ivrige efter at komme i gang

Bedsteforældrenes Klimaaktion Nordjylland

Vi har netop afholdt vores tredje møde og ser stadig nye ansigter. Nogle er ivrige for at komme i gang med det samme. Andre vil gerne se os lidt an. Vi har en del bolde i luften og har nedsat grupper til at arbejde med nogle af de projekter, som de aktive brænder for.

Én af grupperne er med i den lokale modstand mod den 3. Limfjordsforbindelse, som er projekteret til at gå gennem vigtige naturområder, her i blandt den uspolerede ø Egholm midt i fjorden mellem Aalborg og Nørresundby. Mere motorvej vil utvivlsomt føre til mere trafik til skade for klimaet, og store naturværdier er på spil. Fredag den 30. november deltog tre fra lokalgruppen, sammen med andre aktive fra miljøorganisationer og politiske partier i en fredelig protest mod planerne.

En anden gruppe vil tage initiativ til en aktion, der skal opmuntre børn til at cykle i skole. De vil tage kontakt til Dansk Cyklist Forbund med henblik på samarbejde. Og to medlemmer deltager i et orienteringsmøde om næste års Bæredygtighedsfestival i Aalborg, som vi gerne vil deltage i. Vi vil også undersøge, hvad det koster at lave badges med forskellige "duelighedstegn" med slogans som "Rigtige bedsteforældre køber genbrug!" og lignende.

Vi har flere skrivende aktive i gruppen, og jeg er selv i gang med et debatindlæg, som har summet i hovedet et stykke tid. Det handler om, at vi bedsteforældre gerne tager en kugle for børnebørnene, men når det kommer til at droppe turen til Ibiza eller lave om på hverdagen, bliver det svært. Det hænger bare ikke sammen!!!

I vores lokalgruppe har vi vist haft for mange ting på dagsordenen, og møderne er kommet til at ligne bestyrelsesmøder lidt for meget. Så vi prøver at sætte farten lidt ned samtidig med, at vi handler på helt konkrete områder.

Hvor er det dejligt, at Bedsteforældrenes Klimaaktion nævnes i flere og flere sammenhænge. Det er da godt gået på så kort tid!

Kærlige klimaknus, *Elena*, tovholder for Bedsteforældrenes Klimaaktion Nordjylland

side 3

Hvordan taler vi højt om dét med klima?

Bedsteforældrenes Klimaaktion Aarhus

Vi er meget optaget af "den svære samtale" om klima. Med base i Den grønne ambassade har vi talt med mange helt almindelige mennesker og oplevet et stort behov for mere klimaviden, tæt på bedsteforældre- og senior-hverdagen. Derfor har vi søgt – og fået! – fondsmidler til (sammen med VedvarendeEnergi) at uddanne "grå klimaambassadører" til at gå ud i seniorcentre, Ældresagens lokalforeninger etc. for at fortælle om klimaforandringer og hvordan vi standser dem.

Vi håber at kunne inddrage interesserede fra andre BKA-grupper i projektet. Og vi glæder os meget til at vi – på tværs af lokalgrupperne – får gang i en anden gren af klima-ambassadør-idéen: at få kendte bedsteforældre og seniorer til at gøre den gode bedsteforældre-sag mere synlig i offentligheden.

Men det er svært at sige højt, at man går op i klimaets tilstand, uden at blive moraliserende og bedreviddende, så den gode stemning går fløjten. Og hvad stiller man op her i december, når forretningerne gør, hvad de kan, for at lokke os til at glemme, hvad der er godt for kloden og børnebørnenes fremtid?

Vi gik på gaden før Black Friday med paroler som "Nærvær, samvær fremfor ting" og "Dine børnebørns fremtid begynder nu" og fik mange gode snakke, mens vi spiste klima-kager og drak gløgg. Stor succes, også internt i gruppen.

Men samtalen om klima skal også føres i offentligheden, fordi klimaansvar ikke kun handler om personlige valg, men om at gøre det rigtige ud fra den viden, vi har fra klimaforskerne. Dét må vi gøre som borgere, for fællesskabets skyld, både nu og i fremtiden, og med politikerne som dem, der går forrest som forbilleder – reelt og ikke kun på glittet papir før det kommende valg!

I den kamp har vi Gudrun som forpost i Politikens debatsider, hvor hun bl.a. har langet ud efter Mette Frederiksen, der skal blive meget mere konkret i sin politik, før vi tror på hendes løfte om at blive børnenes (stats-)minister.

Vi er pt. 12-13 aktive i gruppen og har plads til flere, som vil være med til at løfte bedsteforældresagen.

Annegrethe Jørgensen, tovholder for Bedsteforældrenes Klimaaktion Aarhus

side 4

Bedsteforældrenes Klimaaktion Odense/Fyn

En lille gruppe startede sidst i august og nåede at blive klar med hjemmelavede vindmøller og muleposer med logo til Folkets Klimamarch i København den 8/9. Det blev en inspirerende dag sammen med Københavnergruppen.

(Foto: Rasmus S. Larsen, Grønkorn)

Den 28/9 var vi med til Middelfart Kommunes Folkemøde om Fremtidens Klima med foredrag af bl.a. Connie Hedegaard og Jesper Theilgaard og oplæg om gode klimatiltag i kommunalt regi. Vi deltog i eftermiddagens folkemøde med en bod på torvet, hvor vi delte flyers og æbler ud og havde mange gode samtaler med dem der kom forbi. Det var meget positivt at opleve, hvad der rører sig i det kommunale og mellem mennesker, så flere af gruppens aktive er gået i gang med at undersøge klimastatus og -planer i deres egne kommuner for evt. at skubbe på den grønne udvikling der.

Vi er langsomt blevet flere, gennem venner og Facebook, så nu er vi ca. 10 seje bedster. Flere i gruppen har tæt kontakt til andre lande, og der arbejdes på udbredelse af budskabet i Italien, Sverige og Grækenland. Vi har mange interesser, og klimavenlig transport står højt på ønskelisten over kommende temaer. Det gør arbejdet med at finde kendte klimaambassadører også, og to aktive har meldt sig til en gruppe, som skal arbejde videre med dette på tværs af lokalafdelingerne.

Vi er også ved at sætte gang i en produktion af muleposer med logo, lavet af genbrugsstoffer, til synliggørelse i bybilledet og ved aktioner.

Det sværeste er nok at begrænse sig og vælge, hvad vi skal have fokus på, for vores rolle i det kommende valg er også vigtig. Men vi er først lige begyndt, tre møder er det blevet til her i efteråret plus deltagelse i arrangementer. Det giver alt sammen en god fornemmelse af entusiasme, fremdrift og et spændende samvær om at få sat fokus og turbo på den grønne omstilling.

Kirsten Gullmaj Nielsen, tovholder for Bedsteforældrenes Klimaaktion-Odense/Fyn

Godt i gang med forskellige aktioner og projekter

Bedsteforældrenes Klimaaktion København

I København kommer der hele tiden nye til, men vi er ved at være etableret som en stabil og aktiv gruppe på en 10-12 stykker. Vi var selvfølgelig med til Folkets Klimamarch, hvor der i år var rigtig mange i bedsteforældre-alderen blandt de 15.000 deltagere. Bagefter var vi i TV 2 Lorry, hvor Anne fortalte om Bedsteforældrenes Klimaaktion.

BKa er medarrangør af Klimapåmindelsen, så vi er med foran Christiansborg sammen med Den Grønne Studenterbevægelse og, som noget nyt, Klimaforældrene. Nu er vi samlet, alle generationerne! Der kommer flere og flere for hver gang. Der er taler og klimasange og gode folk sørger for hjemmebag og kaffe. Det er dejligt på de kolde morgener!

Skulle du få lyst til at komme forbi Christiansborg, er vi der hver torsdag mellem 8.30 og 10.00, helt frem til det kommende folketingsvalg (se <https://www.klimabevaegelsen.dk/klimapaamindelsen/>)

Takket være mange timers arbejde fra Michael, som er aktiv i gruppen, har vi fået et klima-kompas som hjælp til at finde rundt i junglen af forklaringer og tal om klimabelastning, CO2-regnskab og mere bæredygtig livsstil. Kompasset findes både i en pixie-udgave og i et længere kompendium, og vi vil gøre det tilgængeligt for alle på Facebook. Det bliver uden tvivl et nyttigt redskab, når vi skal ud og overbevise vores med-bedster om de udfordringer, vi står overfor!

Anders har lavet en flot klimakalender til at lægge under juletræet eller give som decembers bedste vært-/værtindegave. Den koster bare 60 kr. og giver, måned for måned, et vink om, hvordan vi passer bedre på klimaet. Skriv til Anders (mail.anders.chr@gmail.com), hvis du vil bestille et eller flere eksemplarer (gratis transport ved mindst 6 eks.).

Og så gør vi ellers, hvad vi kan, for at blive synlige vidt og bredt med læserbreve og flyers. Efter jul går vi for alvor i gang med at ruste os til det kommende folketingsvalg, hvor vi vil udfordre vores politikere på så mange valgmøder som muligt. Vi mødes igen i starten af januar, rustet til at genoptage klimakampen.

Dorrit Olsen, tovholder for Bedsteforældrenes Klimaaktion København

side 6

GREEN TOWNS FOR KIDS!

Welcome to a children's camp in **OSLO**
- **European Green Capital 2019!**

WHO? -- Children aged 11-14

(Groups of 4 children and one adult from European countries - the adult must be able to translate between English and the children's mother-tongue.)

TO DO WHAT? -- See and discuss what makes Oslo green.

WHY? -- To get ideas to make your home town greener.

- To share ideas from your home town that can make Oslo greener.
- To help to draft a manifesto: Children's demands to urban planners!
- To meet children from Norway and other countries who are concerned about the environment and their future.

WHEN? -- 5th-9th August 2019.

(We hope to make it possible to stay longer in Oslo after the camp.)

HOW MUCH? -- It's free!

(We may need to ask for a small contribution from adults. We hope to be able to offer help with travel expenses in special circumstances.)

WHERE? -- Accommodation at Haraldsheim youth hostel. Activities all around the city.

HOSTS:

The camp is organised by the **Grandparents' Climate Campaign Norway** in cooperation with others, including The Church of Norway and the children's organisation "Eco-agents":

CONTACT greentowns2019@gmail.com
to register or get more information.

Du er mere end velkommen til at være med

Bedsteforældrenes Klimaaktion samler modne mennesker (50+), som er bekymrede for de næste generationers fremtid. Vi vil synliggøre hverdagens gode klimavalg og presse politikerne til at føre en ansvarlig klimapolitik. For vi har bare kloden til låns!

Kontakt tovholderen for din nærmeste lokalgruppe, hvis du vil høre om aktiviteterne og måske kigge forbi – gerne med en ven under armen. Vi har brug for mennesker af god vilje og for hænder til at holde bannere og plakater og lave kaffe og bage kage ...

Tovholdere:

Århus: Annegrethe Jørgensen (Annegrethejorgensen@gmail.com)

Nordjylland: Elena Smith (Elenasmith2212@gmail.com)

København: Dorrit Olsen (Dnoedlund@gmail.com)

Fyn: Kirsten Gullmaj Nielsen (Gullmaj@gmail.com)

Ingen lokalgruppe i dit område?

Hvis du kan samle tre - fire gode mennesker, som vil høre nærmere om Bedsteforældrenes Klimaaktion og vores arbejde, kommer vi gerne på besøg. Du kan også skrive eller ringe til undertegnede, hvis du kunne bruge nogle af vores flyers som hjælp til at sige det højt, at du går op i dét med klimaet.

Tjek også <https://www.klimabevaegelsen.dk/bedsteforaeldrenes-klimaaktion/> eller vores side på FB:

<https://www.facebook.com/Klimaaktion/>

Annegrethe Jørgensen, tovholder for Bedsteforældrenes Klimaaktion, temagrube i 350 Klimabevægelsen i Danmark

Bedsteforældrenes Klimaaktion

side 8